

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 12CoE/4/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4422203092
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Bundzelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:4422203092.2

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Bundzelová a sudkýň: JUDr. Katarína Slováčková a Mgr. Andrea Hadnagyová, vo veci výkonu rozhodnutia oprávneného - otca: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XX, D., zastúpený: Nagy & Nagy s.r.o., advokátska kancelária so sídlom Kukučínova 8, Nové Zámky, IČO 53 582 268, proti povinnej - matke: E. F., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. G. XX, C., zastúpená: Advokátska kancelária Timoranská & Štofková s.r.o., so sídlom Pribinova 9, Nové Zámky, IČO: 36 813 401, za účasti maloletého dieťaťa: H. B., nar. XX.XX.XXXX, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, o návrhu otca na výkon rozhodnutia, o odvolaní povinnej (matky) proti uzneseniu Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11Em/2/2022-60 zo dňa 10. novembra 2022 v spojení s opravným uznesením Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11Em/2/2022-77 zo dňa 06. decembra 2022, takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením **s a r u š í a v e c s a v r a c i a** súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Uznesením napadnutým odvolaním v spojení s opravným uznesením súd prvej inštancie nariadil výkon uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č.k. 11P/23/2021-292 zo dňa 20.04.2022, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 02.05.2022 v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom: H. B., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený vziať si maloletú k sebe každý párný týždeň v roku v nedeľu od 15.00 hod. spreď bytu matky a je povinný vrátiť maloletú späť matke na to isté miesto v ten istý deň o 18.00 hod., pričom matka je povinná maloletú na styk riadne pripraviť. Svoje rozhodnutie odôvodnil právne § 376 ods. 1 až 3, § 377 ods. 1 až 3, § 378 a § 384 ods. 1 CMP (zákona č. 161/2015 Z. z. - Civilného mimosporového poriadku).

2. Vecne svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že Okresný súd Nové Zámky uznesením č. k. 11P/23/2021-291 zo dňa 20.04.2022 nariadil neodkladné opatrenie, v ktorom upravil styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený vziať si maloletú k sebe každý (párny – pozn. odvolacieho súdu) týždeň v nedeľu od 15.00 hod. v mieste bydliska matky a je povinný vrátiť maloletú späť matke na to isté miesto v ten istý deň o 18.00 hod., pričom matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť, odovzdať mu ju a otec je povinný maloletú matke včas vrátiť. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 02.05.2022 a právoplatnosť dňa 17.05.2022. Nakoľko v danej veci ide o výkon rozhodnutia na základe vykonateľného uznesenia o nariadení neodkladného opatrenia, súd pri nariadení výkonu rozhodnutia nezisťuje existenciu ospravedlniteľných dôvodov. Zákon totiž priamo ukladá súdu v zmysle ust. § 376 ods. 3 CMP nariadiť výkon neodkladného opatrenia aj bez návrhu. Z návrhu otca ako oprávneného i z vyjadrenia matky ako povinnej mal prvoinštančný súd preukázané, že stretávanie otca s maloletou, ktoré bolo nariadené neodkladným opatrením, sa neuskutočňuje, bolo zmarených niekoľko termínov, kedy sa mal otec s maloletou stretnúť. Súd prvej inštancie preto výkon rozhodnutia nariadil.

3. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením podala v zákonnej lehote odvolanie matka maloletej prostredníctvom právnej zástupkyne z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. f) CSP (zákona č. 160/2015 Z. z. - Civilného sporového poriadku). Podľa matky pre nariadenie výkonu rozhodnutia neboli splnené podmienky. Na strane matky totiž existujú ospravedliteľné dôvody, pre ktoré sa styk maloletej s otcom nerealizuje. Maloletá sa odmieta podrobovať neodkladnému opatreniu a odchádzať s otcom na stretnutia. Z celého procesu je unavená. Neustále je podrobovaná tlakom na realizáciu stretávania sa s otcom, je podrobovaná rôznym šetreniam, pohovorom a konzultáciám. Aktuálne prebieha poradenskopsychologický proces neziskovej organizácie TENENET, o.z., ktorej pracovníčka pani I. rodinu pravidelne navštevuje. Hoci matka rozumie tomuto procesu, má vážne výhrady voči tlaku, ktorý je na maloletú uvedenými procesmi vyvíjaný. Matke sa javí, že s nariadením neodkladného opatrenia nesúhlasí ani pani I., ktorá s rodinou pracuje. Nedôvodnosť nariadeného výkonu rozhodnutia spočíva aj v tom, že maloletej v styku s otcom nebráni. Maloletú na stretnutie vždy pripraví, poučí ju o stretnutí, pričom v čase stretnutia s otcom je maloletá v bydlisku matky vždy prítomná. Maloletá však stretnutia s otcom odmieta. Preto nie je v záujme maloletej styk s otcom vynucovať. Odmietanie otca maloleťou spočíva v okolnostiach na strane otca. V konaní sp. zn. 11P/23/2021 bolo otcovi zakázané stretávanie s maloleťou na základe vážnych podozrení, ktoré mali súvisieť so sexuálnym zneužívaním maloletej. Hoci sa takéto správanie otca voči maloletej nepreukázalo (intenzita nevhodných prejavov otca voči maloletej nedosiahla taký stupeň, aby išlo o trestný čin), správanie sa otca mohlo u maloletej vyvolať averziu voči otcovi do tej miery, že by stretávanie sa s otcom mohlo byť pre maloletú výrazne psychicky zaťažujúce. Samotné sklony otca k nebezpečnému správaniu sa voči maloletej nemožno poprieť, a to s poukazom na skutočnosť, že vo vzťahu k staršej dcére matky bola voči otcovi vznesená obžaloba pre sexuálne zneužívanie, čo považuje matka taktiež za ospravedliteľný dôvod. Matka rozhodnutie súdu o neodkladnom opatrení dodržiava, avšak nevie maloletú ovplyvniť do takej miery, aby s otcom aj odišla. V konaní sp. zn. 11P/23/2021 prebieha znalecké dokazovanie, v ktorom sa rieši aj otázka dôvodov, pre ktoré maloletá stretávanie s otcom odmieta. Je potrebné teda počkať na podanie znaleckého posudku v tejto veci a následne podľa jeho záverov vyhodnotiť, či je daný dôvod na výkon rozhodnutia alebo či sú na strane matky ospravedliteľné dôvody, pre ktoré styk otca s maloleťou neprebíha, či je namieste, aby bola maloletá nútená do tohto styku a či takýto postup nie je výrazne kontraproduktívny vo vzťahu k výsledku, ktorý sa mal neodkladným opatrením doceliť. Matka ďalej poukázala na to, že v dôsledku psychického stresu sa maloletej zhoršil zdravotný stav. Maloletá má endokrínologické problémy, pričom v čase, kedy styk s otcom v dôsledku zákazu styku neprebíhal, sa zdravotný stav maloletej zlepšil. Matka uviedla, že potom, čo bola na otca podaná obžaloba vo vzťahu k staršej dcére matky, podala matka návrh na zrušenie neodkladného opatrenia. Jej návrh bol však súdom zamietnutý s poukazom na skutočnosť, že vo vzťahu k maloletej bolo trestné stíhanie zastavené, nakoľko sa sexuálne obťažovanie nepreukázalo. Keďže však ohľadom staršej dcéry matky trestné konanie prebieha, považuje matka svoju obranu za dôvodnú. Záverom odvolania matka navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v spojení s opravným uznesením zmenil tak, že návrh otca na výkon rozhodnutia zamietne.

4. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník s tým, že matka, ktorá má maloletú v osobnej starostlivosti, by mala so zreteľom na záujem maloletej vytvárať priaznivé podmienky na styk otca s maloleťou, najmä vedením maloletej k správneému vzťahu. V rodine maloletej pretrváva dlhodobý konflikt medzi rodičmi a problémy pri realizácii styku otca s maloleťou. V aktuálnej životnej situácii maloletej je potrebné, aby boli rodičia motivovaní a reflektovali na potrebu riešenia rodinných vzťahov v záujme zabezpečenia emočnej a citovej stability maloletej. Maloletá má právo na zachovanie rovnocenného vzťahu k oboj rodičom. Rozhodnutie o zverení maloletej jednému z rodičov do osobnej starostlivosti zachováva všetky práva a povinnosti aj tomu rodičovi, ktorému maloleté dieťa nebolo zverené do osobnej starostlivosti. Tento rodič, aj keď je spravidla vylúčený z bezprostredného výkonu svojich rodičovských práv a povinností, najmä sústavného výchovného pôsobenia na maloleté dieťa, nie je pozbavený práva dieťa vychovávať. Jedným z prostriedkov na zabezpečenie čiastočnej spoluúčasti rodiča, ktorému nebolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti, na výchove maloleteho dieťaťa a na udržanie rodičovského vzťahu a upevňovanie citových vzťahov, je jeho osobný kontakt s maloletým dieťaťom.

5. Otec vo vyjadrení k odvolaniu matky uviedol, že k odmietavému postojú maloletej voči nemu došlo pričinením matky v čase, keď mal vyše roka zakázaný styk s maloleťou. Povinná počas tohto obdobia vyvíjala na maloletú tlak s cieľom citovo ju odvrátiť od otca až do takej miery, v akom sa nachádza v súčasnosti. Správnosť tohto názoru potvrdzuje aj znalecký posudok č. 5/2021 (str. č. 42), podľa ktorého

maloletá aj po niekoľkých mesiacoch celkového odlúčenia od otca prejavila ľútosť nad skutočnosťou, že nemôže ísť k otcovi („lebo to matka tak povedala, zároveň počas vyšetrenia na opakovanú priamu otázku, či by tam išla rada, prvýkrát odpovedala veľmi, opakovane už len jednoznačne prikyvovala hlavou, mala pritom zovreté pery a zaslzené oči.“). Z uvedeného vyplýva, že v tom období mala maloletá ešte veľkú citovú väzbu na otca, ktorá sa však časom vytrácala najmä vplyvom prostredia, v ktorom sa nachádzala (neustále osočovanie a ohováranie otca zo strany matky, resp. ostatných rodinných príslušníkov). Za stav maloletej je zodpovedná matka. Maloletá nie je na stretnutia náležite pripravená, stretnutia sa nevykonávajú v zmysle uznesenia, ale stále v prítomnosti matky. Počas uskutočnených stretnutí je stále badateľná potreba maloletej ubezpečiť sa, či sa svojou verbálnou komunikáciou, resp. celkovým postojom k stretnutiu vyhovuje požiadavkám matky. Trestné oznámenia aj konanie sp. zn. 11P/23/2021 boli vedené proti otcovi na základe ohovárania, klamlivých informácií a vykonštruovaných obvinení, čo napokon potvrdilo aj samotné policajné vyšetrenie. Existenciu nevhodných prejavov otca voči maloletej, ktoré by mohlo u maloletej vyvolať averziu voči otcovi do tej miery, že by stretávanie sa s otcom bolo pre maloletú výrazne psychicky zaťažujúce, jednoznačne vyvracia znalecký posudok č. 5/2021, ako aj skutočnosť, že maloletá vždy odchádzala z pobytu od otca s plačom, lebo nechcela odísť naspäť k svojej matke. Niekoľkokrát sa dožadovala striedavej osobnej starostlivosti. Matka sa mylne domnieva, že ospravedlniteľným dôvodom je taktiež skutočnosť, že vo vzťahu k jej druhej dcére bolo podané trestné oznámenie pre sexuálne zneužívanie tejto dcéry. Uvedené trestné konanie nemá žiadnu súvislosť s prejednávanou vecou, pričom platí zásada prezumpcia neviny. Podľa otca aj toto potvrdzuje, že predmetné trestné oznámenie, ako aj predošlé trestné konanie vo veci sexuálneho obťažovania maloletej bolo vykonštruované s cieľom zdiskreditovať jeho osobu, zamedziť mu vykonávať osobnú starostlivosť o maloletú, a tým umožniť matke domáhať sa vyššieho výživného. Ďalším cieľom bolo zničiť, príp. v značnej miere redukovať citový vzťah medzi maloletou a otcom. Podľa otca prvoinštančný súd správne vyhodnotil vykonané dôkazy, preto otec navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie v spojení s opravným uznesením potvrdil.

6. Matka sa v rámci podania zo dňa 01.02.2023 nestotožnila s vyjadrením kolízneho opatrovníka. Uviedla, že z jeho vyjadrenia nie je zrejмый názor, ktorý by zodpovedal konkrétnym pomeroch v danej rodine. Nerieši v ňom otázku odmietania stretávania sa zo strany maloletej s otcom v zmysle návrhu riešenia alebo pomoci, ako by matka mala reagovať na odmietavý postoj maloletej a žiadnym spôsobom sa nevyjadruje k situácii, kedy na strane otca, hoci aj vo vzťahu k inému dieťaťu matky, je dôvod, pre ktorý je potrebné byť prinajmenšom obozretný. Zo správy nie je zrejмый ako vyriešiť situáciu v rodine a prinútiť maloletú, aby svoj postoj zmenila. Z vyjadrenia TENENET, o.z., ktoré bolo prílohou vyjadrenia kolízneho opatrovníka, je zrejмый, že maloletá aj v rámci spolupráce s týmto zariadením prezentovala svoj negatívny postoj s tým, že spolupráca má ďalej pokračovať. Tak ako sa maloletá vyjadrila pred pracovníkmi TENENET, o.z., tak prezentuje svoj postoj k otcovi aj pred matkou, pričom nie je v možnostiach matky, aby na maloletú vyvíjala nadmerný nátlak, ktorým by ju len viac demotivovala. To, že maloletá s otcom neodíde, je problémom, ktorý si zrejмы vyžaduje dlhodobé systematické riešenie zo strany psychológa, pričom výkon rozhodnutia nie je tým opatrením, ktoré by pomohlo vzťahy v rodine usporiadať.

7. Kolízny opatrovník v podaní zo dňa 08.02.2023 naďalej zastával názor, že maloleté dieťa má právo na zachovanie rovnocenného vzťahu k obojom rodičom. Zopakoval, že matka by so zreteľom na záujem maloletej mala vytvárať priaznivé podmienky na styk s otcom.

8. Otec v podaní zo dňa 17.02.2023 súhlasil s vyjadrením kolízneho opatrovníka, ktorý správne vyhodnotil situáciu v rodine i ohľadom styku s maloletou.

9. Matka v rámci podania zo dňa 27.03.2023 uviedla, že pracovníci TENENET, o.z. v rámci svojich možností komunikujú s matkou i s maloletou a rovnako ako matka sa maloletú snažia motivovať k styku s otcom. Postoj maloletej je odmietavý, pričom ani otec nepomáha svojim prístupom tento postoj zmeniť, keď z vyjadrenia vyplýva, že otec sa správa k maloletej urážlivo a ponižujúco. Matka s maloletou komunikuje o potrebe stretávať sa s otcom, sama ju privedie pred dom v čase, kedy je otec prítomný, avšak nemôže maloletú do stretnutia nútiť. Podnety matky sa napokon prejavujú tak, že maloletá má pocit, že ju matka neochraňuje, keď ju na stretnutie núti. Pokiaľ by otec nevynucoval styk s maloletou, ale postupne sa pokúšal o obnovenie ich väzieb, bolo by to prínosom pre oboch a v konečnom dôsledku by to mohlo viesť k náprave vzťahov medzi rodičmi. Stresujúce domáhanie sa stretávania v zmysle neodkladného opatrenia spôsobuje len stále väčšie prehlbovanie rozporov.

10. Otec v podaní zo dňa 12.04.2023 zopakoval, že odmietavý postoj maloletej voči jeho osobe zapríčinila matka neustálym ovplyvňovaním maloletej a vykresľovaním otca ako osoby, ktorá každému v rodine veľmi ubližuje, a preto s ním treba ukončiť všetky kontakty. Tento spôsob ovplyvňovania začala matka aplikovať už v období, keď na základe krivého obvinenia podala trestné oznámenie a v nadväznosti na to aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na zamedzenie styku maloletej s otcom, pričom v tom pokračuje aj v súčasnosti. Uvedené skutočnosti boli jednoznačne dokázané v znaleckých posudkoch č. 5/2021 a č. 53/2022, z ktorých je zrejmé, že matka nielenže nemala záujem ukončiť indukovanie maloletej, ale ešte viac prehlbovala priepasť medzi maloletou a otcom. V plnej miere sa to prejavilo aj pri osobných stretnutiach, kedy nedopustila, aby sa maloletá vymanila spod jej kontroly, monitorovala rozhovor otca s maloletou a vždy zasiahla, keď videla, že sa oslabuje odmietavý postoj maloletej k otcovi. Matka maloletú manipuluje neustálymi klamstvami o osobe otca a jeho citovej väzbe na maloletú. Kolízny opatrovník sa nemal k čomu vyjadrovať, nakoľko sa jedná o záležitosť, ktorá je predmetom prebiehajúceho súdneho konania a samotné súdne konanie nemôže byť dôvodom na to „byť prinajmenšom obozretný“.

11. V podaní zo dňa 18.09.2023 matka oznámila, že na hlavnom pojednávaní konanom dňa 13.09.2023 v trestnej veci sp. zn. 2T/34/2022 bol otec uznaný vinným a odsúdený za zločin sexuálneho zneužívania a sexuálneho násillia staršej dcéry matky. Hoci uvedený rozsudok nie je právoplatný, z jeho záverov prinajmenšom vyplýva dôvodnosť obavy matky o maloletú, ako aj obavy maloletej zo stretávania sa s otcom.

12. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP) po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba – matka maloletého dieťaťa (§ 359, § 362 ods. 1 CSP a § 7 ods. 1 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal napadnuté uznesenie, ako aj konanie mu predchádzajúce a dospel k záveru, že uznesenie súdu prvej inštancie v spojení s opravným uznesením je potrebné zrušiť a vec vrátiť prvoinštančnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

13. Podľa § 2 ods. 1 CMP v účinnom znení, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 66 CMP v účinnom znení, odvolací súd nie je odvolacími dôvodmi viazaný.

15. Podľa § 370 ods. 1 CMP v účinnom znení, podľa tejto časti sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

16. Podľa § 373 CMP v účinnom znení, na konanie o výkone rozhodnutia sa použijú ustanovenia prvej časti a piateho dielu prvej hlavy druhej časti, ak nie je ustanovené inak.

17. Podľa § 374 ods. 1 CMP v účinnom znení, súd na prejednanie veci nariadi pojednávanie.

18. Podľa § 374 ods. 2 CMP v účinnom znení, pojednávanie netreba nariadiť, ak ide o výkon rozhodnutia
a) o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní,
b) o nariadení ústavnej starostlivosti,
c) o uložení výchovného opatrenia, ktorým súd nariadil maloletému pobyt v zariadení podľa osobitného predpisu, alebo
d) o nariadení neodkladného opatrenia podľa § 365, § 367 ods. 2 alebo § 368.

19. Podľa § 376 ods. 1 CMP v účinnom znení, ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia.

20. Podľa § 376 ods. 2 CMP v účinnom znení, súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu.

21. Podľa § 376 ods. 3 CMP v účinnom znení, konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd aj bez návrhu.

22. Podľa § 376 ods. 2 CMP v znení účinnom ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie, súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu.

23. Podľa § 376 ods. 3 CMP v znení účinnom ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie, konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd vždy aj bez návrhu.

24. Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky MS SR č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých (ďalej len „vyhláška č. 207/2016 Z. z.“) v znení účinnom ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie, súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 zákona) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 zákona), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu a či existujú ospravedliteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu.

25. Podľa § 3 ods. 2 vyhlášky č. 207/2016 Z. z. v znení účinnom ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie, pri zisťovaní existencie ospravedliteľných dôvodov podľa odseku 1 súd zohľadňuje najmä správanie sa povinného pri plnení povinností a správanie sa oprávneného pri realizácii práv vyplývajúcich z rozhodnutia, ako aj správanie sa a názor maloletého.

26. Podľa § 3 ods. 1 vyhlášky č. 207/2016 Z. z. v účinnom znení, súd po podaní návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia (§ 376 ods. 1 zákona) alebo po začatí konania, ktoré sa začína bez návrhu (§ 376 ods. 2 zákona), pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu.

27. Podľa čl. 4 základných princípov CMP v účinnom znení, súd aplikuje a interpretuje právo rovnako vo vzťahu ku všetkým účastníkom konania. Ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Ak je účastníkom konania osoba so zdravotným postihnutím, zabezpečí súd účinný prístup k spravodlivosti na rovnakom základe s ostatnými účastníkmi konania.

28. Podľa § 38 ods. 1 CMP v účinnom znení, ak je účastníkom maloletý, ktorý je schopný vyjadriť samostatne svoj názor, súd na jeho názor prihliadne.

29. Podľa čl. 24 ods. 1 až 3 Charty základných práv Európskej únie, deti majú právo na takú ochranu a starostlivosť, ktorá je potrebná pre ich blaho. Môžu slobodne vyjadrovať svoje názory. Tieto názory sa berú do úvahy pri otázkach, ktoré sa ich týkajú, s prihliadnutím na ich vek a vyspelosť. Pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa. Každé dieťa má právo na pravidelné udržiavanie osobných vzťahov a priamych stykov s obidvoma svojimi rodičmi, ak to nie je v rozpore s jeho záujmom.

30. Podľa čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkolvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

31. Z obsahu predloženého spisu bolo zistené, že otec sa návrhom doručeným súdu prvej inštancie dňa 25.07.2022 domáhal nariadenia výkonu uznesenia Okresného súdu Nové Zámky č. k. 11P/23/2021-292 zo dňa 20.04.2022 v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom. Predmetným uznesením bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bol upravený styk otca s maloletou tak, že otec je oprávnený stýkať sa s maloletou každý páry týždeň v roku v nedeľu v čase od 15.00 hod. do 18.00 hod. s tým, že matka je povinná maloletú na styk s otcom riadne pripraviť a otec je povinný maloletú v určenom čase prevziať v mieste bydliska matky a po ukončení styku ju matke v určenom čase v mieste jej bydliska vrátiť. Predmetné uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 02.05.2022.

32. Konanie o výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je mimosporovým konaním, ktoré je upravené v štvrtej časti Civilného mimosporového poriadku. Podrobnosti predmetného konania bližšie upravuje vyhláška č. 207/2016 Z. z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých. Ako uvádza odborná literatúra napriek tomu, že výkon rozhodnutia vo veciach maloletých je druhom vykonávacieho konania, vykazuje od štandardného vykonávacieho konania na peňažné alebo nepeňažné plnenie zjavné odlišnosti. Najväčšou odlišnosťou je práve sám predmet personálnej

exekúcie, ktorým je osoba – maloleté dieťa, ktoré je súčasne účastníkom tohto konania (por. Smyčková, R., Števček M., Tomašovič M., Kotrecova M. a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2017, s. 1009).

33. Ust. § 376 CMP sa zaoberá otázkou podania návrhu. Zákon výslovne pripúšťa podanie návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia, pričom v praxi sa v drvivej väčšine prípadov výkon rozhodnutia začína na návrh. Súd však môže začať vykonávacie konanie aj ex offo (ods. 2). Z dikcie ods. 3 možno vyvodiť záver, že zákonodarca zdôrazňuje požiadavku dohliadania súdu nad začatím výkonu neodkladných opatrení ex offo. Je potrebné pripustiť, že táto možnosť súdu vyplýva už z ods. 2, osobitnú úpravu v ods. 3 však možno vnímať ako zdôraznenie požiadavky dohliadať na splnenie povinnosti uloženej neodkladným opatrením. Súd by teda sám mal začať vykonávacie konanie, ak zistí, že k dobrovoľnému plneniu nedošlo. V závislosti od plnenia alebo neplnenia povinnosti uložených v neodkladnom opatrení, súd iniciuje vykonávacie konanie (por. Smyčková, R., Števček M., Tomašovič M., Kotrecova M. a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2017, s. 1026 – 1027).

34. Práva účastníkov (teda aj povinného z exekučného titulu), záujem maloletého dieťaťa a individuálnosť každého prejednávaneho prípadu zákonodarca v dostatočnej miere zohľadnil v právnej úprave, ktorá ukladá súdu povinnosť pred nariadením výkonu rozhodnutia zisťovať existenciu ospravedlniteľných dôvodov, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu (§ 3 vyhlášky v znení účinnom ku dňu rozhodnutia súdu prvej inštancie). V rámci konania o výkon rozhodnutia musí súd posúdiť, či konaním povinného rodiča došlo k porušeniu práv oprávneného rodiča, ktoré mu vyplývajú z vykonateľného súdneho rozhodnutia, ktoré je podkladom pre toto konanie. Súd rozhodujúci o výkone rozhodnutia vo veci styku rodiča s maloletým dieťaťom je povinný zisťovať dôvod, pre ktorý sa styk nerealizuje a akú mieru viny na nerealizovaní tohto styku majú účastníci tohto konania. V rámci výkonu rozhodnutia vo veciach maloletých má mať súd na zreteli najlepší záujem dieťaťa. Rešpektovanie najlepšieho záujmu dieťaťa je základnou procesnou zásadou vyjadrenou v čl. 4 CMP, v zmysle ktorého ak je účastníkom konania maloleté dieťa, koná súd v jeho najlepšom záujme, a ak je to vhodné, informuje dieťa o všetkých podstatných otázkach týkajúcich sa priebehu konania a veci samej. Vzhľadom na záujem maloletého dieťaťa a na skutočnosť, že tento záujem sa môže v priebehu času meniť, je súd vykonávajúci rozhodnutie povinný v závislosti od okolností prípadu zisťovať dôvody, prečo sa povinný nepodrobil vykonateľnému rozhodnutiu súdu a vykonať šetrenie o pomeroch maloletého. Vydaniu rozhodnutia o nariadení výkonu rozhodnutia predchádza teda zisťovanie súdu, či skutočne nedochádza k dobrovoľnému plneniu a z akých dôvodov.

35. Po preskúmaní napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že sa súd prvej inštancie vyššie uvedeným neriadil. Napriek tomu, že dal v konaní kolíznym opatrovníkom prešetriť pomery na strane oboch rodičov, v napadnutom uznesení konštatoval, že v zmysle ust. § 376 ods. 3 CMP (v znení účinnom ku dňu rozhodnutia prvoinštančného súdu – pozn. odvolacieho súdu) súd nezisťuje existenciu ospravedlniteľných dôvodov, nakoľko zákon priamo ukladá povinnosť nariadiť výkon rozhodnutia o neodkladnom opatrení aj bez návrhu. S poukazom na body 28. a 29. odôvodnenia je zrejmé, že prvoinštančný súd vec nesprávne právne posúdil. Ust. § 376 CMP upravuje začatie vykonávacieho konania na základe návrhu alebo ex offo, pričom podľa ods. 3 predmetného zákonného ustanovenia (v znení účinnom ku dňu rozhodnutia prvoinštančného súdu – pozn. odvolacieho súdu) sa vykonávacie konanie na základe neodkladného opatrenia začne vždy ex offo. Tu je však potrebné rozlišovať medzi začatím vykonávacieho konania a nariadením výkonu rozhodnutia. Začatie vykonávacieho konania je aktom navrhovateľa alebo súdu, ktorým sa začína konanie, predmetom ktorého má byť nútený výkon rozhodnutia. Nariadenie výkonu rozhodnutia nasleduje až v priebehu vykonávacieho konania a súd o ňom rozhoduje uznesením (§ 377 CMP). Vydaniu tohto uznesenia predchádza zisťovanie súdu, či skutočne nedochádza k dobrovoľnému plneniu a z akých dôvodov, a či teda existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu. Vykonávacie konanie sa teda môže začať dvoma spôsobmi, a to podaním návrhu na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo vydaním uznesenia o začatí konania. Po začatí vykonávacieho konania nasleduje zisťovanie, či sa povinný skutočne nepodrobuje rozhodnutiu, a či existujú ospravedlniteľné dôvody, pre ktoré sa povinný nemôže rozhodnutiu podrobiť (por. Smyčková, R., Števček M., Tomašovič M., Kotrecova M. a kol. Civilný mimosporový poriadok. Komentár. 1. vydanie. Bratislava: C. H. Beck, 2017, s. 1028). Z dikcie ust. § 376 ods. 3 CMP (v znení účinnom ku dňu rozhodnutia prvoinštančného súdu – pozn. odvolacieho súdu) pritom nevyplýva, že by tento postup nemal byť zachovaný i v prípade nariadenia výkonu rozhodnutia, ktorým je neodkladné opatrenie, tak ako si to nesprávne vyložil súd prvej inštancie, keď nariadil

výkon rozhodnutia bez toho, že by existenciu týchto zásadných skutočností pred nariadením výkonu rozhodnutia posúdil a tieto v napadnutom rozhodnutí následne vyhodnotil.

36. Odvolací súd z vyššie uvedených dôvodov musel preto napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie s použitím ust. § 389 ods. 1 písm. b) a c) CSP zrušiť a podľa § 391 ods. 1 CSP vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

37. Povinnosťou súdu prvej inštancie bude v ďalšom konaní sa riadiť názorom odvolacieho súdu, ktorým je podľa § 391 ods. 2 CSP viazaný. Prvoinštančný súd bude povinný v zmysle ust. § 374 ods. 1 CMP v účinnom znení vo veci nariadiť pojednávanie. Po doplnení informácií o relevantných skutočnostiach aj s prihliadnutím k písomným vyjadreniam účastníkov konania následne posúdi návrh oprávneného v záujme rešpektovania záujmu maloletého dieťaťa a jeho práv. Výsledky celého konania zhodnotí a až potom rozhodne, pričom je potrebné náležite sa vysporiadať s relevantnou právnou i skutkovou argumentáciou matky a otca a nové rozhodnutie náležite v súlade s ust. § 220 ods. 2 a 3 CSP odôvodniť. V novom rozhodnutí o veci rozhodne súd prvej inštancie i o trovách tohto odvolacieho konania (§ 396 ods. 3 CSP).

38. Odvolací súd považuje za nevyhnutné ešte uviesť, že s účinnosťou od 01.11.2023 došlo k zmene vyhlášky č. 207/2016 Z. z. Novela prijatá vyhláškou MS SR č. 413/2023 Z. z. zmenila znenie § 3 vyhlášky č. 207/2016 Z. z. tak, že o. i. v predmetnom ustanovení vypustila zisťovanie existencie ospravedlniteľných dôvodov, pre ktoré sa povinný nemôže podrobovať rozhodnutiu. Napriek uvedenej zmene právnej úpravy, v zmysle ktorej súd pred vydaním uznesenia o nariadení výkonu rozhodnutia zisťuje už len to, či sa povinný podrobuje rozhodnutiu (§ 3 ods. 1), je podľa názoru odvolacieho súdu v predloženej veci pred vydaním rozhodnutia potrebné dôsledne skúmať i to, či nariadenie výkonu rozhodnutia bude v súlade s najlepším záujmom maloletého dieťaťa. Ako už bolo vyššie uvedené, rešpektovanie najlepšieho záujmu dieťaťa je základná procesná zásada vyjadrená v čl. 4 CMP. Najlepší záujem maloletého dieťaťa je primárnym kritériom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa maloletého dieťaťa týkajú. Najlepší záujem dieťaťa je potrebné vnímať ako pojem komplexný a jeho obsah by mal byť adaptabilný, s reflexiou na konkrétne a individuálne okolnosti a osobnosť dieťaťa, ako aj ďalšie faktory, ktoré ho bezprostredne ovplyvňujú. V intenciách najlepšieho záujmu dieťaťa by mal súd dôsledne vyhodnotiť, či pristúpi k nariadeniu výkonu rozhodnutia, ktoré by sa mohlo negatívne odzrkadliť na fyzickom alebo psychickom zdraví maloletého dieťaťa. Princíp najlepšieho záujmu dieťaťa je kľúčový a musí sa naň brať vždy ohľad, tento princíp musí byť vo všetkých ohľadoch prioritizovaný. V tomto ohľade všeobecne platí, že súdne konanie má byť vedené a prijaté opatrenia majú byť učené vždy v najlepšom záujme práve dieťaťa (čl. 3 Dohovoru o právach dieťaťa).

39. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd nerozhodoval, nakoľko nejde o rozhodnutie, ktorým sa konanie končí (§ 58 CMP).

40. Toto uznesenie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).